

Pearson

Logopedische diagnostiek van meertalige kinderen

Inhoud

Binnen het vakgebied van logopedie zien we steeds meer kinderen die in meer dan één taal zijn opgegroeid of de Nederlands taal niet vanaf de geboorte aangeboden hebben gekregen. Dit betekent dat er in alle stappen van de diagnostiek rekening gehouden dient te worden met een afwijkende taalontwikkeling, andere culturele achtergronden en ruis in de communicatie.

Voor de beoordeling van taalvaardigheid is De Clinical Evaluation of Language Fundamentals, CELF-4-NL/CELF-5-NL een complete test voor kinderen en jongvolwassenen van 5 tot 18 jaar. Wat betekent het voor de interpretatie van de testresultaten als een kind meertalig is? In hoeverre moeten andere talen worden onderzocht en voorkom je een over- of onderdiagnose? Met welke andere factoren moet rekening worden gehouden?

In de training ga je kritisch reflecteren over de inzet van de CELF-4-NL of CELF-5-NL bij de diagnostiek van meertalige kinderen waarbij het onderzoeksprotocol wordt toegepast. Je leert om de resultaten te vertalen naar SMART doelen en deze te verwerken in een behandelplan.

Leerdoelen

Na afloop van de training ben je:

- in staat de CELF-4-NL/CELF-5-NL verantwoord te gebruiken bij meertalig kinderen;
- bekend met het onderzoeksprotocol Diagnostiek bij meertalige kinderen;
- bekend met de implicaties van uitkomsten voor eventuele behandelingen.

Trainster

Janneke de Waal-Bogers MBA is logopedist en remedial teacher. Ze geeft les aan paramedici in opleiding (HBO) en verzorgt trainingen en cursussen (post-hbo) over diagnostiek en behandeling van taalstoornissen en andere leer- en gedragsstoornissen bij kinderen. Daarnaast is Janneke hoofdredacteur van het Nederlands tijdschrift voor Logopedie (vakblad voor logopedisten) en bestuurslid bij de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLF). Zij heeft veel kennis en ervaring in het begeleiden van kinderen met taal-, leer- en gedragsproblemen (bijvoorbeeld autismespectrumstoornissen, dyslexie, meertaligheid) door haar werk als logopedist en ambulante begeleider in het speciaal basisonderwijs. Janneke is auteur en eindredacteur van het boek Taaldiagnostiek bij kinderen (Pearson Benelux). Dit boek biedt informatie en technieken ter ondersteuning van (het onderwijs in) de complexe diagnostiek van kinderen met taalproblemen.

Training

Let op: van cursisten wordt verwacht dat zij voldoende kennis hebben over de taalontwikkeling van meertalige kinderen en het afnemen van de CELF-4-NL, CELF-5-NL en/of CELF preschool. Daarom worden de volgende aanbevelingen gedaan:

M.b.t. deze voorkennis is het van belang dat:

- Cursisten zicht hebben op de (talige) ontwikkeling van meertalige kinderen en het verschil tussen ééntalige en meertalige ontwikkeling;
- De volgende begrippen beheersen: taalachterstand, blootstellingsachterstand, taalstoornis, specifieke taalstoornis;
- De volgende begrippen beheersen: sequentiële/successieve meertaligheid, simultane meertaligheid, subtractieve meertaligheid, interferentiefouten, code-switching, mixing, CAT – DAT ofwel BICS-CALP. Het is noodzakelijk dat cursisten daarom voorafgaande aan de training de voorbereiding voor deze cursus uitvoeren.

Pearson

Vorbereiding

Cursisten lezen vooraf:

- Julien, M. (2019). *Taalstoornissen bij meertalige kinderen. Diagnose en behandeling*. Pearson: hoofdstuk 4 t/m 7 (pag 29-101)

Cursisten bereiden tevens een eigen casus voor die zij meenemen naar de trainingsdag. Deze (geanonimiseerde) casus moet de volgende onderdelen bevatten:

- Geformuleerde hulpvraag en gebruikelijke anamnesegegevens
- Ingevulde anamneses meertaligheid
- Ingevuld testformulier CELF-4-NL/CELF-5-NL/CELF Preschool
- Eventuele overige gegevens die van belang kunnen zijn, zoals gegevens psychologisch, audiometrisch en/of medisch onderzoek

Studiebelasting

Contacturen: 6 uur (zonder lunchpauze)

Zelfstudie totaal: 8 uur

- Lezen literatuur: 7,5 uur
- Vorbereiden casus: 30 min

Tijden	Onderdeel	Inhoud
09.30 – 10.00	Openen lesdag	Welkom en programma, uitleg lesprogramma en formuleren van eigen leerdoel
10.00 – 10.30	Meertaligheid	Theoretisch kader meertaligheid, recente inzichten
10.30 – 11.00	Fasen in taaldiagnostiek	Logopedisch diagnostisch onderzoek, onderzoeksprotocol, uitgangspunten diagnostiek
11.00 – 12.00	Anamnese meertaligheid	Doel van de anamnese, belang van de verzamelde gegevens, conclusies trekken m.b.t. input per taal
12.00 – 13.00	Lunchpauze	
13.00 – 14.00	Logopedisch onderzoek	Mogelijkheden en onmogelijkheden logopedisch onderzoek, descriptieve en normatieve gegevens, geschikte testen, (o.a. CELF), linguïstische kenmerken meertalige kinderen
14.00 – 14.15	Verslaglegging	Wat zet je in je verslag
14.15 – 14.45	Dynamische diagnostiek	Interactieve diagnostiek: mogelijkheden en onmogelijkheden, test-teach-retest
14.45 – 15.00	Meertaligheid en TOS: overeenkomsten	Linguïstische kenmerken in de taalontwikkeling van meertalige kinderen zonder taalstoornis, kenmerken van TOS
15.00 – 15.30	Wel of niet behandelen?	Overwegingen, wel of geen behandelindicatie
15.30 – 16.15	Casus	Logopedisch onderzoek beschouwen aan de hand van een eigen casus, conclusie formuleren m.b.t. verbeterpunten, diagnostiek en behandelindicatie.
16.15 - 16.30	Afsluiting lesdag	Reflectie op eigen leerdoel